

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY NR 1 W ZAWOI CENTRUM

Szkoła Podstawowa nr 1

Przedszkole nr 1

34-222 Zawoja 2000 tel./fax.: +48 33 877 50 20

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 8 oparte na *Programie nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa* autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic

Wymagania na poszczególne oceny				
konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
I. Azja				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">wskazuje na mapie położenie geograficzne Azjiwymienia formy ukształtowania powierzchni Azjiwymienia strefy klimatyczne Azji na podstawie mapy klimatycznejwymienia największe rzeki Azjiwymienia strefy aktywności sejsmicznej w Azji na podstawie mapy geologicznejwyjaśnia znaczenie terminu <i>wulkanizm</i>odczytuje z mapy nazwy największych wulkanów w Azjiwskazuje na mapie zasięg Ognistego Pierścienia Pacyfikuwymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Azjiwymienia główne uprawy w Azji na podstawie mapy gospodarczejokreśla cechy położenia Japonii na podstawie mapy ogólnogeograficznejwymienia cechy środowiska naturalnego Japoniiwymienia główne uprawy w Japoniiokreśla cechy położenia Chin na podstawie mapy ogólnogeograficznejlokalizuje na mapie ośrodki przemysłu zaawansowanych technologii w Chinachwymienia główne uprawy w Chinach i opisuje ich rozmieszczenie na podstawie mapy gospodarczejokreśla położenie geograficzne Indii	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">opisuje linię brzegową Azji na podstawie mapy światacharakteryzuje zróżnicowanie środowiska geograficznego Azjiprzedstawia kontrasty w ukształtowaniu powierzchni terenu Azjiomawia czynniki klimatyczne kształtujące klimat Azjiomawia strefy roślinne Azjiomawia budowę wulkanu na podstawie ilustracjiwymienia typy wulkanów i podaje ich główne cechywskazuje na mapie obszary Azji o korzystnych i niekorzystnych warunkach do rozwoju rolnictwawymienia czołówkę państw azjatyckich w światowych zbiorach roślin uprawnych na podstawie infografikicharakteryzuje ukształtowanie powierzchni Japoniiomawia strukturę zatrudnienia w Japonii na podstawie analizy danych statystycznychomawia warunki naturalne rozwoju rolnictwa w Japoniiprzedstawia cechy rolnictwa Japonii na podstawie analizy danych statystycznych	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">omawia budowę geologiczną Azji na podstawie mapy tematycznejomawia cyrkulację monsunową i jej wpływ na klimat Azjicharakteryzuje kontrasty klimatyczne i roślinne w Azji na podstawie mapy tematycznejomawia czynniki wpływające na układ sieci rzecznej w Azjiomawia płytową budowę litosfery na podstawie map tematycznychwyjaśnia przyczyny występowania trzęsień ziemi i tsunami w Azjiopisuje przebieg trzęsienia ziemiomawia warunki przyrodnicze i pozapryrodnicze rozwoju rolnictwa w Azjiopisuje ekstremalne zjawiska klimatyczne i ich skutki w Japoniiopisuje skutki występowania tajfunów na obszarze Japoniiomawia bariery utrudniające rozwój gospodarki Japoniiomawia znaczenie i rolę transportu w gospodarce Japoniiomawia cechy gospodarki Chinanalizuje wielkości PKB w Chinach na tle innych krajów świata na podstawie danych statystycznychcharakteryzuje tradycyjne rolnictwo i warunki rozwoju rolnictwa Chin	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">analizuje azjatyckie rekordy dotyczące rzeźby terenu, linii brzegowej i hydrosfery na podstawie infografikiomawia powstawanie Himalajów i rowów oceanicznychprzedstawia sposoby zabezpieczania ludzi przed skutkami trzęsień ziemiomawia warunki klimatyczne w Azji wpływające na rytm uprawy ryżuomawia znaczenie uprawy ryżu dla krajów Azji Południowo-Wschodniejwykazuje związek między budową geologiczną a występowaniem wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami w Japoniianalizuje źródła gospodarczego rozwoju Japoniicharakteryzuje cechy nowoczesnej gospodarki Japonii oraz rodzaje produkcji przemysłowejuzasadnia, że gospodarka Japonii należy do najnowocześniejszych na świecieprzedstawia problemy demograficzne i społeczne Chin z uwzględnieniem przyrostu naturalnego na podstawie analizy danych statystycznychomawia znaczenie nowoczesnych kolei w rozwoju gospodarczym Chinomawia kontrasty etniczne, językowe i religijne w Indiachcharakteryzuje cechy gospodarki Indii i możliwości ich rozwoju	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">wyjaśnia, dlaczego na wschodnich wybrzeżach Azji występuje wiele wulkanówudowadnia słuszność stwierdzenia, że Azja to kontynent kontrastów geograficznychomawia wpływ budowy geologicznej na występowanie rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunamiocenia skutki trzęsień ziemi dla obszarów gęsto zaludnionychwyjaśnia na podstawie mapy ogólnogeograficznej i analizy danych statystycznych, dlaczego grunty orne mają niewielki udział w strukturze użytkowania ziemi w Azjiwykazuje związki między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw i „kulturą ryżu” w Azji Południowo-Wschodniejocenia znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japoniiomawia wpływ gospodarki Chin na gospodarkę światowąopisuje główne problemy indyjskiego społeczeństwa oraz przedstawia ich przyczyny

Opracował: mgr Krystian Kaznowski

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY NR 1 W ZAWOI CENTRUM

Szkoła Podstawowa nr 1

Przedszkole nr 1

34-222 Zawoja 2000 tel./fax.: +48 33 877 50 20

<ul style="list-style-type: none">• porównuje liczbę ludności Chin i Indii oraz odczytuje z wykresu ich prognozę• wymienia największe aglomeracje Indii i wskazuje je na mapie• wyjaśnia znaczenie terminu <i>slumsy</i>• wymienia główne rośliny uprawne w Indiach i wskazuje na mapie tematycznej regiony ich występowania• wymienia surowce mineralne w Indiach i wskazuje na mapie regiony ich występowania• określa położenie geograficzne Bliskiego Wschodu• wymienia państwa leżące na Bliskim Wschodzie na podstawie mapy politycznej• wskazuje na mapie miejsca konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie	<ul style="list-style-type: none">• określa różnorodność cech środowiska geograficznego Chin na podstawie mapy tematycznej• omawia czynniki przyrodnicze sprzyjające osadnictwu w Chinach• przedstawia nierównomierne rozmieszczenie ludności Chin na podstawie mapy gęstości zaludnienia• omawia główne kierunki produkcji rolnej w Chinach• omawia cechy środowiska geograficznego Półwyspu Indyjskiego• podaje przyczyny powstawania slumsów w Indiach• omawia warunki uprawy roślin w Indiach na podstawie mapy tematycznej• charakteryzuje indyjską Dolinę Krzemową• omawia cechy środowiska przyrodniczego Bliskiego Wschodu• omawia wielkość zasobów ropy naftowej na świecie i na Bliskim Wschodzie na podstawie wykresu i mapy tematycznej• przedstawia cele organizacji OPEC	<ul style="list-style-type: none">• przedstawia problemy demograficzne Indii• omawia system kastowy w Indiach• przedstawia zróżnicowanie indyjskiej edukacji• analizuje strukturę zatrudnienia i strukturę PKB Indii na podstawie wykresu• charakteryzuje przemysł przetwórczy Indii• omawia zróżnicowanie religijne na Bliskim Wschodzie• omawia wpływ religii na życie muzułmanów• przedstawia znaczenie przemysłu naftowego w krajach Bliskiego Wschodu	<ul style="list-style-type: none">• omawia znaczenie ropy naftowej w rozwoju ekonomicznym państw Bliskiego Wschodu• omawia źródła konfliktów zbrojnych i terroryzmu na Bliskim Wschodzie	<ul style="list-style-type: none">• analizuje skutki występowania konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie
---	--	---	---	---

II. Afryka

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY NR 1 W ZAWOI CENTRUM

Szkoła Podstawowa nr 1

Przedszkole nr 1

34-222 Zawoja 2000 tel./fax.: +48 33 877 50 20

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•określa położenie matematyczno-geograficzne Afryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej•wymienia strefy klimatyczne Afryki•wymienia największe rzeki i jeziora Afryki•wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Afryce•wymienia główne uprawy w Afryce•wymienia surowce mineralne Afryki na podstawie mapy gospodarczej•wskazuje obszary występowania surowców mineralnych na terenie Afryki•wymienia atrakcyjne turystyczne państwa Afryki•określa położenie geograficzne Etiopii•wyjaśnia różnicę między głodem a niedożywieniem•wymienia państwa w Afryce dotknięte głodem i niedożywieniem•określa położenie geograficzne Kenii•wymienia obiekty turystyczne na terenie Kenii	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•omawia cechy ukształtowania powierzchni Afryki•wymienia cechy różnych typów klimatu w Afryce na podstawie klimatogramów•charakteryzuje sieć rzeczną i jeziora Afryki•omawia czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Afryce•charakteryzuje znaczenie hodowli zwierząt w krajach Afryki•przedstawia zróżnicowanie PKB w różnych państwach Afryki na podstawie analizy danych statystycznych•omawia przemysł wydobywczy w Afryce•wskazuje państwa w Afryce dotknięte problemem głodu i niedożywienia na podstawie mapy tematycznej•analizuje niedożywienie ludności w Afryce na podstawie wykresu•przedstawia ruch turystyczny Kenii na podstawie analizy danych statystycznych	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•omawia wpływ czynników klimatotwórczych na klimat Afryki•omawia rozmieszczenie opadów atmosferycznych w Afryce na podstawie mapy klimatycznej•omawia udział rolnictwa w strukturze zatrudnienia w wybranych państwach Afryki na podstawie wykresu•omawia gospodarkę w strefie Sahelu•omawia cechy gospodarki krajów Afryki na podstawie analizy danych statystycznych•przedstawia nowoczesne działy gospodarki Afryki•omawia rozwój i znaczenie usług w Afryce•omawia przyczyny niedożywienia ludności w Etiopii•opisuje zmiany w poziomie niedożywienia ludności Etiopii•wymienia obiekty w Kenii wpisane na listę dziedzictwa UNESCO•opisuje walory kulturowe Kenii na podstawie wybranych źródeł informacji	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•omawia związek budowy geologicznej Afryki z powstawaniem rowów tektonicznych•wyjaśnia cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej•omawia przyczyny procesu pustynnienia w strefie Sahelu•omawia typy rolnictwa w Afryce•przedstawia czynniki ograniczające rozwój gospodarki w Afryce•omawia skutki niedożywienia ludności w Etiopii•omawia bariery ograniczające rozwój turystyki w Afryce•omawia walory przyrodnicze Kenii wpływające na rozwój turystyki	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• wyjaśnia istnienie strefowości klimatyczno-roślinno-głębowej w Afryce• wyjaśnia związki między warunkami przyrodniczymi a możliwościami gospodarowania w strefie Sahelu• ocenia skutki stosowania rolnictwa żarowo-odłogowego i plantacyjnego w Afryce Zachodniej• przedstawia rolę chińskich inwestycji na kontynencie afrykańskim• przedstawia sposoby walki z głodem ludności Afryki na przykładzie Etiopii• określa związki między warunkami przyrodniczymi i kulturowymi a rozwojem turystyki na przykładzie Kenii• przedstawia argumenty pomagające przełamywać stereotypy na temat Afryki
III. Ameryka Północna i Ameryka Południowa				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•określa położenie geograficzne Ameryki•wymienia nazwy mórz i oceanów oblewających Amerykę Północną i Amerykę Południową•wymienia największe rzeki Ameryki i wskazuje je na mapie•wyjaśnia znaczenie terminów: <i>tornado</i>, <i>cyklon tropikalny</i>•wskazuje na mapie Aleję Tornad•wymienia nazwy wybranych cyklonów tropikalnych w XXI wieku	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•wymienia nazwy państw leżących w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej•podaje główne cechy ukształtowania powierzchni Ameryki•wymienia strefy klimatyczne Ameryki•omawia przyczyny powstawania tornad i cyklonów tropikalnych•podaje główne rejony występowania cyklonów tropikalnych i kierunki ich przemieszczania się	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•charakteryzuje budowę geologiczną Ameryki•omawia czynniki klimatyczne wpływające na klimat Ameryki•porównuje strefy klimatyczne ze strefami roślinnymi w Ameryce•charakteryzuje wody powierzchniowe Ameryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej•omawia mechanizm powstawania tornad i cyklonów tropikalnych	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•wykazuje związek ukształtowania powierzchni z budową geologiczną w Ameryce•omawia związek stref klimatycznych ze strefami roślinnymi w Ameryce•przedstawia skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce•omawia ekologiczne następstwa wylesiania Amazonii•podaje kierunki gospodarczego wykorzystania Amazonii	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•ustala prawidłowości w ukształtowaniu powierzchni Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie map tematycznych•przedstawia sposoby ochrony przed nadchodzącym cyklonem na podstawie wybranych źródeł informacji•przedstawia działania człowieka mające na celu ochronę walorów przyrodniczych Amazonii

Opracował: mgr Krystian Kaznowski

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY NR 1 W ZAWOI CENTRUM

Szkoła Podstawowa nr 1

Przedszkole nr 1

34-222 Zawoja 2000 tel./fax.: +48 33 877 50 20

<ul style="list-style-type: none"> określa położenie geograficzne Amazonii omawia florę i faunę lasów równikowych podaje liczbę ludności Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie wykresu wymienia główne odmiany człowieka zamieszkujące Amerykę wyjaśnia znaczenie terminów: <i>urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja, megalopolis</i> wymienia obszary słabo i gęsto zaludnione w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej i wskazuje je na mapie wymienia największe miasta i aglomeracje Ameryki Północnej i Ameryki Południowej i wskazuje na mapie przedstawia położenie geograficzne Kanady na podstawie mapy ogólnogeograficznej wymienia główne uprawy na terenie Kanady wskazuje zasięg występowania głównych upraw w Kanadzie na mapie gospodarczej określa położenie geograficzne Stanów Zjednoczonych wyjaśnia znaczenie terminów: <i>produkt światowy brutto, technopolia</i> wymienia główne działy przemysłu w Stanach Zjednoczonych wymienia rodzaje usług wyspecjalizowanych w Stanach Zjednoczonych 	<ul style="list-style-type: none"> podaje cechy środowiska geograficznego Amazonii omawia cechy klimatu Amazonii podaje przyczyny zróżnicowania etnicznego i kulturowego Ameryki przedstawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej analizuje liczbę ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności państw Ameryki na podstawie mapy tematycznej przedstawia cechy położenia geograficznego Kanady na podstawie mapy ogólnogeograficznej omawia ukształtowanie powierzchni Kanady przedstawia czynniki wpływające na klimat Kanady omawia strukturę użytkowania ziemi w Kanadzie na podstawie wykresu opisuje cechy położenia geograficznego Stanów Zjednoczonych wymienia czynniki wpływające na rozwój Doliny Krzemowej omawia strukturę użytkowania ziemi w Stanach Zjednoczonych na podstawie wykresu 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przyczyny wysokich rocznych sum opadów atmosferycznych w Amazonii opisuje piętrowość wilgotnych lasów równikowych w Amazonii omawia wielkie migracje w historii zasiedlania Ameryki omawia zmiany liczby ludności w Ameryce na przestrzeni lat na podstawie wykresu omawia rozwój miast Ameryki na podstawie wybranych źródeł podaje przykłady megalopolis w Ameryce i wskazuje je na mapie podaje przyczyny powstawania slumsów w wielkich miastach na przykładzie Ameryki Południowej przedstawia zasięg występowania lasów w Kanadzie na podstawie mapy tematycznej przedstawia miejsce Kanady w światowym eksporcie wybranych płodów rolnych na podstawie wykresu omawia znaczenie przemysłu i jego kluczowe działy w Stanach Zjednoczonych omawia cechy rolnictwa Stanów Zjednoczonych 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia sytuację rdzennej ludności w Ameryce przedstawia negatywne skutki urbanizacji w Ameryce określa cechy megalopolis w Ameryce Północnej omawia czynniki wpływające na przebieg północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie opisuje cechy gospodarstw wielkoobszarowych na terenie Kanady charakteryzuje wybrane wskaźniki rozwoju gospodarczego Stanów Zjednoczonych omawia znaczenie usług wyspecjalizowanych w gospodarce Stanów Zjednoczonych omawia przyczyny marnowania żywności na przykładzie Stanów Zjednoczonych 	<ul style="list-style-type: none"> omawia skutki zanikania kultur pierwotnych na przykładzie Ameryki Północnej i Ameryki Południowej opisuje problemy ludności mieszkających w slumsach na podstawie materiałów źródłowych wykazuje zależność między ukształtowaniem powierzchni, cyrkulacją powietrza, odległością od morza, prądami morskimi a przebiegiem północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie omawia cechy charakterystyczne gospodarki Kanady z uwzględnieniem surowców mineralnych, rozwoju przemysłu i handlu ocenia wpływ przemysłu zaawansowanych technologii na rozwój gospodarki Stanów Zjednoczonych ocenia rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej na podstawie analizy danych statystycznych
IV. Australia i Oceania				
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

Opracował: mgr Krystian Kaznowski

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY NR 1 W ZAWOI CENTRUM

Szkoła Podstawowa nr 1

Przedszkole nr 1

34-222 Zawoja 2000 tel./fax.: +48 33 877 50 20

<ul style="list-style-type: none"> określa położenie geograficzne Australii i Oceanii wymienia największe pustynie Australii na podstawie mapy wyjaśnia znaczenie terminu <i>basen artyzyjski</i> wymienia endemity w Australii oraz na wyspach Oceanii przedstawia liczbę ludności i gęstość zaludnienia w Australii na podstawie mapy tematycznej i analizy danych statystycznych wymienia największe miasta Australii oraz wskazuje je na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje środowisko przyrodnicze Australii i Oceanii charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Australii wymienia strefy klimatyczne w Australii charakteryzuje wody powierzchniowe Australii omawia czynniki przyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności w Australii omawia występowanie surowców mineralnych w Australii na podstawie mapy tematycznej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy charakterystyczne poszczególnych typów klimatu w Australii na podstawie klimatogramów omawia strefowość roślinną w Australii na podstawie mapy tematycznej omawia bariery utrudniające zamieszkanie Australii charakteryzuje rdzennych mieszkańców Australii omawia cechy rolnictwa Australii na tle warunków przyrodniczych przedstawia znaczenie turystyki w rozwoju gospodarki Australii i Oceanii 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ położenia Australii na klimat omawia zasoby wód artzyjskich i ich rolę w gospodarce Australii wyjaśnia, dlaczego Australia jest atrakcyjna dla imigrantów omawia znaczenie przemysłów przetwórczego i zaawansowanych technologii w rozwoju Australii 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje zależność między klimatem a zasobami wód powierzchniowych w Australii wykazuje zależność pomiędzy rozmieszczeniem ludności a warunkami naturalnymi występującymi w Australii określa główne cechy gospodarki Australii na tle warunków przyrodniczych
V. Obszary okołobiegunowe				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa położenie geograficzne obszarów okołobiegunowych wyjaśnia znaczenie terminów: <i>góra lodowa, pak lodowy, lądolód, lodowce szelfowe, nunataki</i> wymienia gatunki roślin i zwierząt na obszarach Arktyki i Antarktyki wymienia surowce mineralne na obszarach Arktyki i Antarktyki wskazuje na mapie Antarktydy położenie polskiej stacji badawczej Henryka Arctowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy środowiska przyrodniczego obszarów okołobiegunowych charakteryzuje klimat Arktyki i Antarktyki wymienia zagrożenia środowiska naturalnego obszarów polarnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko dnia polarnego i nocy polarnej na obszarach okołobiegunowych charakteryzuje ludy zamieszkujące Arktykę oraz warunki ich życia opisuje warunki życia w polarnej stacji badawczej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje środowisko przyrodnicze Arktyki i Antarktyki wyjaśnia, dlaczego Antarktyda jest największą pustynią lodową prezentuje osiągnięcia polskich badaczy obszarów okołobiegunowych wyjaśnia status prawny Antarktydy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia zmiany w środowisku przyrodniczym obszarów polarnych charakteryzuje cele oraz zakres badań prowadzonych w Arktyce i w Antarktyce na podstawie dostępnych źródeł omawia wkład Polaków w badania obszarów polarnych na podstawie dostępnych źródeł